

Batalla guanyada, la de l'Ebre

La història és implacable i tothom coneix que, durant els 115 dies d'inforn viscuts en el que es va conèixer com la Batalla de l'Ebre, l'exèrcit republicà va perdre enfront dels colpistes. No és cap fake, ni negacionisme històric. El que ha guanyat és la memòria de la Batalla, començada fa 88 anys.

Els municipis ebrencs van perdre una tercera part de la població, i la guerra va fer que el PIB necessités 20 anys per recuperar els valors de 1936, quan ja feia tres anys dels Pactes de Madrid subscrits pel dictador Francisco Franco amb els EUA i que van suposar una important ajuda econòmica per a Espanya, també amb aliments (la llet en

pols que beviem a l'escola a l'hora del pati, o l'anomenat formatge que ens donaven).

Aquesta batalla es guanya no solament pels espais de Memòria i reconstrucció d'espais en diversos indrets i localitats que en van ser protagonistes, sinó també per actes com els que se celebren anualment cada 25 de juliol a l'emblemàtica Cota 705, d'homenatge a la Lleua del Biberó. O el que es va celebrar, ja el 1976, davant del Cellar de Gandesa, un acte de reconciliació entre els dos exèrcits.

Milers de visitants anuals, i encara amb aportacions i donacions de material, recorren el conjunt patrimonial —format per cinc centres d'in-

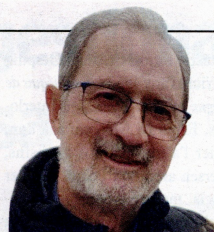
terpretació, dos memorials i una vintena d'espais històrics on es va desenvolupar la batalla— promogut i gestionat pel COMEBE (Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre). Un ens públic que té per objecte la recuperació de la història i la memòria de la Batalla de l'Ebre, així com la posada en valor i la gestió dels vestigis i del patrimoni memorial que hi estan vinculats.

La batalla guanyada és, sobretot, per la implicació de les generacions més joves en la preservació d'aquesta memòria.

És el cas del segon camp de treball juvenil de quinze dies recuperant trinxeres a Caseres, una iniciativa del COMEBE sobre la línia de de-

fensa del riu Algars, per tal d'incorporar nous espais de memòria. Els joves hi troben munició i llaunes, entre altres coses, i es poden fer una idea de les condicions de vida. Segurament que les condicions climatològiques també recreen com era de dura la Batalla de l'Ebre, sense disposar de les comoditats i els confortos que ara es tenen al camp de treball (alimentació, dutxes, llits...).

També hi veig el cas de Laura Pallerès Viña (Arnes, 1999), que amb la novel·la *Qui ha de callar* ha guanyat el premi Joves Talents, del BBVA, i sortirà publicada l'any vinent. A la novel·la hi ha amor, reflexió sobre el silenci, identitats invisibilitzades, i es busca recuperar les veus que la

Tomàs Carot
periodista

història ha deixat a l'oblit.

Crec que ens hem de congratular d'aquest èxit col·lectiu, d'haver guanyat aquesta batalla. Almenys de moment. Per això és imprescindible barrar el pas a l'extrema dreta per tal que no es puga retrocedir en tot això aconseguit, quan encara queda tant per fer, i guanyar la guerra de l'oblit.